

Hit mellé ismeretet...

Megnyitó beszéd a Tudományos Diákköri Konferencián
Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet – 2023. 05. 17.

Balogh Csaba

Az egykori Mezopotámiában a „Tábla házának” (*bīt ṭuppi*) nevezték azt a helyet, ahol a diákok a sumér és akkád írás és olvasás rejtelmét tanulhatták. Ha az írott dokumentum alapanyagát figyelembe vesszük, némi módosítással ma így is mondhatnánk, hogy a „Könyv háza”.

Az ókori Izraelben a képzés helyszínét így nevezték: *bêt hammidrás*, azaz a „magyarázat, az értelmezés háza”. A *midrás* szó a keresésre megy vissza (*dāraš*). A magyarázat háza nem más, mint az „(értelem)keresés háza”. Az a hely, ahol a tanuló diák mindenekelőtt *keresni* tanul.

A tanulás helyszínének kétféle elnevezése a képzéshez való kétféle viszonyulást jeleníti meg. A *Tábla háza* arra az alapanyagra koncentrál, amelyet a későbbi diáknak meg kell tanulni elolvasni, de írni is. Az (értelem)keresés háza pedig inkább a tanulási folyamatra néz, mint amelyben leginkább a *keresés* mozzanat válik hangsúlyossá.

A mai egyetemek világában gyakori oktatói tapasztalat szerint sokan úgy ülnek a tanteremben, mint akik az oktató részéről válaszokat várnak. Egy-egy előadás összefüggésében én is azt érzékelem, hogy sokszor leginkább arra vagyunk kíváncsiak, hogy akkor mi is a „végső igazság”. Én mégis fontosabbnak tartom azt, hogy az egyetemi világra úgy tekintsünk, mint ahol nem kész válaszok várnak ránk, amelyekkel meg kell ismerkednünk, hanem problémák és kérdések, amelyekre nekünk kell megtalálni a választ. A saját magunk által megtalált igazságnak van egy olyan íze, amelyet messze felülmúlja azt, amit mások tálalnak nekünk.

Mi az a legfontosabb tulajdonság, amely egy személyt személyiségében alkalmassá tesz arra, hogy ilyen kereső, kutató legyen? Kétségtelenül fontos a szellemi adottság, fontos a jó infrastruktúra, a jó könyvtár, a

felszerelt labor, de a jó vezető tanár is. De legfontosabb, legalapvetőbb igény és személyiségjegy számomra mégiscsak a *kíváncsiság*. Az, hogy nem nyugszom bele abba, hogy a kérdésekkel éljek együtt, és nem elégszem meg a kész válaszokkal sem.

Szeretném hinni, hogy azok, akik ma itt vannak, mind olyan emberek, akik túl a kötelező penzumon és a mások által megtalált igazságokon éppen egy-egy ilyen keresőútra indultak el. Kíváncsian várjuk, hogy hogyan vezetnek végig minket is ezen az úton, és hogyan mutatják be azt, amit ők a keresés, kutatás során megtaláltak.

Az egyik korabeli sumer találós kérdés így hangzik: „Csukott szeműek lépnek be ide, kinyílt szeműek lépnek ki innen. Mi az?” (Megfejtés:) Ez a tábla háza. Mai kutatóink a maguk keresésházában mind nyitottabb szeműek, mint a hallgatóság. És örülnék, hogyha erről most minket is meggyőznének, és a mi szemeinket is felnyitnák.

A részt vevő diákoknak gratulálunk a lezárt tanulmányokhoz, témavezető tanáraiknak köszönjük a rájuk szánt időt!

Induljon a bemutató!